

VILNIAUS UNIVERSITETO MOKSLINĖS VEIKLOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) mokslinės veiklos nuostatai (toliau – Nuostatai), parengti vykdant Universiteto statuto 7 straipsnio 2 punktą ir patvirtinti Universiteto senato (toliau – Senatas) kaip Mokslo, meno veiklos ir studijų reguliamoji dalis, nustato Universiteto mokslinės veiklos organizavimo, finansavimo, apskaitos ir vertinimo tvarką, reglamentuoja intelektualinės nuosavybės apsaugą ir kitus su moksline veikla susijusius klausimus.
2. Universiteto mokslinės veiklos svarbiausi tikslai: aukšto tarptautinio lygio fundamentinių ir taikomųjų mokslo tyrimų, eksperimentinės, socialinės, kultūrinės ir technologinės plėtros darbų vykdymas, įtraukiant į juos ir visų pakopų studentus; kompetentingų, plačios erudicijos mokslininkų (tyrėjų), kitų aukštos kvalifikacijos specialistų rengimas; mokslo, žinių ir inovacijų vaidmens ir poveikio visuomenės raidai stiprinimas.
3. Mokslinė veikla vykdoma nuosekliai laikantis bešališkumo, sąžiningumo ir tarptautinio mokslinio bendruomeniškumo principų, derančių su tradicinėmis universitetinio žinojimo ir etikos vertybėmis.
4. Tyrėjams laiduojama galimybė laisvai ir atvirai dėstyti savo požiūrį į mokslinės veiklos organizavimo, finansavimo, apskaitos ir vertinimo tvarką bei kitus su moksline veikla susijusius klausimus, palaikant kritinio mąstymo tradiciją ir atviro svarstymo aplinką Universitete.
5. Universiteto afilijuotiems akademinės bendruomenės nariams, profesoriams emeritams ir kitiems Universitetui nusipelnusiems asmenims, gabiausiems studentams laiduojama galimybė dalyvauti Universitete atliekamuose moksliniuose tyrimuose ir eksperimentinėje (socialinėje, kultūrinėje ir technologinėje) plėtroje.
6. Mokslinė veikla yra privaloma dėstytojams (išskyrus lektorius), mokslo darbuotojams ir doktorantams, jos rezultatai (intelektinės nuosavybės objektai) yra vienas iš kriterijų lemiančių asmens karjerą Universitete.
7. Universitetas skatina kiekvieną dėstytoją ir mokslo darbuotoją kelti savo kvalifikaciją.
8. Universiteto padaliniai plėtoja mokslinę veiklą, vykdydami mokslo tiriamuosius darbus, dalyvaudami nacionalinėse ir tarptautinėse mokslo programose bei projektuose, atlikdami užsakomuosius darbus ir dalyvaudami kitose susijusiose veiklose.

II SKYRIUS MOKSLINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

9. Mokslinę veiklą privalo vykdyti visi kamieniniai akademiniai ir šakiniai akademiniai padaliniai. Kamieninių akademinų padalinių vadovai atsako už mokslo rezultatus ir mokslo vadybos padaliniuose efektyvumą.
10. Mokslinė veikla kamieniniuose akademinuose padaliniuose vykdoma mokslo grupėse (mokslinėse teminėse grupėse) – administracinio padalinio teisių neturinčiuose organizaciniuose dariniuose, kuriuos sudaro mokslininko vadovaujama Universiteto tyrėjų ir (arba) mokslo pagalbinio personalo grupė. Mokslo grupei (projektui, temai) vadovaujantis mokslininkas yra Universiteto darbuotojas, kuriam suteikti įgaliojimai vadovauti numatytam mokslo tiriamajam darbui ir kuris Universiteto rektoriaus (toliau – Rektorius) nustatyta tvarka projekto vykdymo laikotarpiu gali disponuoti projektui (mokslinei temai) skirtomis lėšomis.
11. Siekiant užtikrinti spartesnę mokslo raidą, plėtoti naujus mokslinius tyrimus ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės ir technologinės) plėtros darbus ar koordinuoti vykdomą mokslinę veiklą,

Universitetas gali inicijuoti struktūrinius pakeitimus ar naujų akademinių kamieninių ir šakinių, taip pat tarpfakultetinių ar tarpinstitucinių, padalinių steigimą.

12. Esant poreikiui, kamieninių akademinių padalinių siūlymu, gali būti sudaromi administracinio padalinio teisių neturintys organizaciniai dariniai, jungiantys kelių kamieninių akademinių padalinių skirtingų tematikų, mokslo krypčių ar sričių tyrėjus, siekiančius bendrų tarpdisciplininių mokslinės veiklos tikslų.
13. Mokslo prorektorius, vykdydamas Rektoriaus paskirtas funkcijas, atsako už mokslinės veiklos organizavimą bei koordinavimą Universitete. Mokslo prorektoriumi talkina Universiteto centrinės administracijos Mokslo ir inovacijų departamentas (toliau – Mokslo ir inovacijų departamentas) bei kiti Universiteto padaliniai.
14. Mokslo ir inovacijų departamentas yra Universiteto Centrinės administracijos padalinys, padedantis organizuoti ir koordinuoti mokslinę veiklą, administruoti intelektinę nuosavybę, plėtoti ir įgyvendinti mokslinės veiklos strategiją. Mokslo ir inovacijų departamentas yra tiesiogiai pavaldus Mokslo prorektoriumi, administraciškai – Universiteto kancleriumi.
15. Senato mokslo komitetas (toliau – Mokslo komitetas) svarsto su mokslu susijusius klausimus, nurodytus Senato darbo reglamente.
16. Siekiant gerinti doktorantūros studijų kokybę ir užtikrinti, kad doktorantų vykdomi moksliniai tyrimai būtų pagrįsti šiuolaikiniais mokslinių tyrimų metodais bei būtų plėtojami tarpkryptiniai moksliniai tyrimai doktorantūroje, Universitete ir (ar) kamieniniame akademiniam padalininyje gali veikti doktorantūros mokykla (mokyklos), būti pasitelkiamos kitos doktorantų mokymo formos. Doktorantūros mokyklos organizavimo formos nustatomos Senato patvirtintuose nuostatuose.
17. Kamieniniai akademiniai padaliniai turi sudaryti sąlygas ir Rektoriaus nustatyta tvarka gali skirti finansinių ir materialinių išteklių studentams ir jų organizacijoms dalyvauti mokslinėje veikloje bei atlikti mokslinius tyrimus.

III SKYRIUS

MOKSLINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ IR TEMŲ FORMAVIMAS

18. Pagrindinės Universiteto mokslinės veiklos kryptys formuojamos atsižvelgiant į nacionalinius Lietuvos ir tarptautinius mokslo prioritetus, visuomenės ir Universiteto bendruomenės poreikius, mokslinę kompetenciją. Universitetas, skatindamas kamieninių, šakinių padalinių bendradarbiavimą, remia tarpkryptinių mokslinių tyrimų temų plėtojimą.
19. Pagrindines Universiteto mokslinės veiklos kryptis ir programas, kurioms pritarė Senato mokslo komitetas kamieninių akademinių padalinių teikimu, tvirtina Senatas.
20. Kamieninių akademinių padalinių mokslinės veiklos kryptys siejamos su visų pakopų studijų programomis, užtikrinant mokslo ir studijų vienovę.
21. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės ir technologinės) plėtros temas bei jų vykdymo terminus nustato kamieniniai akademiniai padaliniai šakinių akademinių padalinių teikimu. Šias temas ir jų vykdymo terminus tvirtina kamieninių akademinių padalinių tarybos.
22. Už Universitete plėtojamas mokslinės veiklos kryptis bei temas atsakingi kamieninių akademinių padalinių vadovai ir Mokslo prorektorius.

IV SKYRIUS

MOKSLINĖS VEIKLOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS IR VERTINIMAS

23. Dėstytojų ir mokslo darbuotojų priėmimo į Universitetą viešo konkurso būdu, konkursų pareigoms eiti organizavimo ir atestavimo tvarką, kvalifikacinius reikalavimus, mokslinės veiklos ir kvalifikacijos tobulinimo vertinimo tvarką nustato Senatas.
24. Remiantis mokslo ir studijų vienovės principu, dėstytojai, išskyrus lektorius, mokslinei veiklai skiria ne mažiau kaip trečdalį savo darbo laiko.
25. Dėstytojai ir mokslo darbuotojai privalo tobulinti savo mokslinę ir profesinę kvalifikaciją. Senato nustatyta tvarka dėstytojams suteikiamos kūrybinės atostogos mokslinei ir profesinei kvalifikacijai tobulinti. Padalinių vadovai turi skatinti darbuotojų asmeninę iniciatyvą kelti kvalifikaciją.

26. Dėstytojo ir mokslo darbuotojo mokslinio, mokymo, metodinio ir (ar) organizacinio darbo išskirtinis produktyvumas yra pagrindas diferencijuoti jo darbo krūvį ir (ar) keisti jo pareiginių atlyginimą.
27. Doktorantai gali būti įdarbinti Universitete visu etatu ar jo dalimi, sudarant galimybę dalyvauti mokslinių tyrimų ir studijų procese. Doktorantūros komiteto sprendimu doktorantams (išskyrus pirmųjų ir baigiamųjų metų doktorantus) doktorantūros laikotarpiu gali būti numatyta iki 100 akad. val. trukmės pedagoginė praktika. Doktorantui sudaromos sąlygos naudotis Universitete esančia įranga ir infrastruktūra moksliniams tyrimams atlikti.
28. Doktorantūros komitetas kartu su doktorantais ir jų moksliniais vadovais atsako už atliekamų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės ir technologinės) plėtros darbų kokybę ir ginamų disertacijų mokslinį lygį.
29. Senatas vertina Universiteto mokslo ir studijų kokybę ir lygį, tvirtina vidinę kokybės užtikrinimo sistemą ir kontroliuoja, kaip ji įgyvendinama.

V SKYRIUS

UNIVERSITETE SUKURTŲ INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS OBJEKTŲ APSKAITA IR APSAUGA

30. Universitete kuriami intelektinės nuosavybės objektai yra: autorių teisių ir gretutinių teisių objektai (meno, literatūros ir mokslo kūriniai, įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines); pramoninės nuosavybės objektai (išradimai, prekių ženklai, dizainai, „know-how“ („žinau kaip“), komercinės paslaptys) bei kiti įstatymuose nurodomi ir įstatymų reikalavimus atitinkantys intelektinės kūrybinės veiklos rezultatai.
31. Universiteto darbuotojai ir doktorantai kuria intelektinės nuosavybės objektus atlikdami tarnybines pareigas ir (arba) vykdydami studijas.
32. Intelektinę nuosavybę į Universitete sukurtus intelektinės nuosavybės objektus saugo Lietuvos Respublikos įstatymai ir Universiteto teisės aktai.
33. Intelektinės nuosavybės objektų valdymo, naudojimo ir komercinimo nuostatus tvirtina Senatas. Su nuostatų įgyvendinimu susijusias tvarkas ir tipines dokumentų formas tvirtina Rektorius. Intelektinės nuosavybės objektų apsaugą ir valdymą kontroliuoja Rektorius ir (arba) Rektoriaus įgaliotas prorektorius.
34. Autorinių sutarčių sudarymo ir vykdymo tipines sąlygas, taip pat šių sutarčių ir su jomis susijusių paraiškų, perdavimo ir priėmimo aktų bei apmokėjimo suvestinių tipines formas tvirtina Rektorius. Autorinių sutarčių sudarymą kontroliuoja Universiteto kancleris.
35. Universiteto darbuotojų ir doktorantų sukurti intelektinės nuosavybės objektai, įskaitant Universitete apgintų disertacijų pagrindu parengtas monografijas, studijas ir kitus leidinius, privalo turėti Universiteto prieskyrą. Prieskyra – moksliniame darbe arba mokslo darbų deklaracijoje nurodytas autoriaus pri(si)skyrimas Universitetui. Prieskyros į Universitetą neturintys intelektinės nuosavybės objektai nepriskiriami Universitetui, neapskaitomi kaip Universiteto mokslinės veiklos produkcija ir neįskaitomi juos sukūrusiesiems asmenims juos atestuojant Universiteto dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigoms eiti, išskyrus objektus, sukurtus atliekant mokslinę veiklą, kai pagal galiojančius teisės aktus šie priskiriami Universitetui be tokios nuorodos.
36. Intelektinės nuosavybės objektų, sukurtų vykdant bendrus Universiteto ir Lietuvos ar užsienio institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės ir technologinės) plėtros projektus ir (arba) užsakomuosius darbus, priskyrimą tam tikrai institucijai reglamentuoja projektą vykdančių partnerių sutartis.
37. Išleisti ar kitaip viešai prieinamais padaryti autorių teisių ir gretutinių teisių objektai registruojami Universiteto bibliotekoje ir apskaitomi Mokslo ir inovacijų departamente.
38. Kalendorinių metų pradžioje padalinių ir (arba) mokslo tiriamųjų darbų vadovai pateikia Mokslo ir inovacijų departamentui atsiskaitomaisiais metais vykdytos mokslinės veiklos nustatytos formos ataskaitą.

VI SKYRIUS

MOKSLINĖS VEIKLOS REZULTATŲ SKLAIDA IR POPULIARINIMAS

39. Dėstytojai, mokslo darbuotojai ir doktorantai viešai skelbia savo mokslinės veiklos rezultatus nacionaliniuose ir tarptautiniuose vienkartinuose, periodiniuose ar tęstiniuose mokslo leidiniuose, įskaitant ir elektroniniuose, kiek tai neprieštarauja intelektualinės nuosavybės ir komercinių paslapčių apsaugą reguliuojantiems teisės aktams.
40. Dėstytojai, mokslo darbuotojai ir doktorantai pristato visuomenei svarbiausius savo mokslinės veiklos rezultatus mokslinėse konferencijose, simpoziumuose ir kituose mokslo renginiuose.
41. Dėstytojai ir mokslo darbuotojai vykdo šviečiamąją mokslo pasiekimų sklaidą, skelbdami straipsnius populiariojoje spaudoje (įskaitant elektroninę), Universiteto leidiniuose ir tinklalapyje, socialiniuose tinkluose, skaitydami viešas paskaitas, dalyvaudami televizijos bei radijo laidose, atvirų durų dienose, pagal galimybes ir poreikius įtraukdami visuomenės atstovus į mokslinių temų formulavimą ir mokslinių tyrimų vykdymą.

VII SKYRIUS MOKSLINĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS

42. Universitete vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės ir technologinės) plėtros finansavimo šaltiniai yra: valstybės biudžeto asignavimai; Lietuvos mokslo tarybos bei kitos tikslinės paskirties valstybės biudžeto lėšos; nacionalinių ir tarptautinių mokslo programų, projektų ir fondų lėšos; Lietuvos ir užsienio subjektų užsakymų lėšos; rėmėjų lėšos; kitos teisėtai įgytos lėšos.
43. Dalis Universiteto biudžeto lėšų skiriama Universiteto mokslo skatinimo fondui (toliau – Mokslo skatinimo fondas), kurio paskirtis yra skatinti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę ir technologinę) plėtrą konkurso tvarka teikiant papildomą finansavimą geriausiems Universiteto tyrėjams ir jų grupėms, tyrėjų mobilumui, taip pat apdovanojant geriausių publikacijų, projektų ir taikomųjų darbų autorius. Mokslo skatinimo fondo lėšos einamiesiems metams paskirstomos Mokslo komiteto sprendimu pagal Senato patvirtintus Universiteto mokslo skatinimo fondo nuostatus.
44. Moksliniams tyrimams ir eksperimentinei (socialinei, kultūrinei ir technologinei) plėtrai Universiteto Tarybos (toliau – Taryba) skirta valstybės biudžeto asignavimų dalis Mokslo komiteto teikimu Senato nustatyta tvarka paskirstoma Universiteto padaliniais pagal jų mokslinės veiklos rezultatus ir kokybę.
45. Atskaitymų į Universiteto biudžetą nuo padalinių pajamų, gaunamų vykdant nacionalinių ir tarptautinių mokslo programų projektus, kontraktus bei užsakomuosius darbus, tvarką ir dydį nustato Taryba, tvirtindama Universiteto einamųjų metų pajamų ir išlaidų sąmatą.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Senato patvirtinti Nuostatai įsigalioja juos paskelbus Universiteto informaciniame biuletenyje.
47. Nuostatai keičiami, papildomi ar netekusiais galios pripažįstami Senato nutarimu.